

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОНОБАНКУ ЯК ПЕРШОГО НЕОБАНКУ В УКРАЇНІ

Розвиток сучасних інформаційних технологій (ІТ) спричинив низку змін у всіх галузях розвитку економіки. Зокрема, у банківському секторі інформатизація та діджиталізація стала вагомим конкурентним перевагою та вплинуло на організаційну структуру та функціональні можливості банківських установ. Нині завдяки ІТ сучасні банки змогли значно скоротити витрати часу та зекономити ресурси при оформленні документів, наданні фінансових послуг та взаємодії з клієнтами і партнерами. Банки, що встигають швидко пристосуватися до змін інформаційних технологій, мають можливість вийти на новий якісний рівень обслуговування та стають необанками.

Необанк – це банки, що здійснюють свою діяльність на засадах постійної модернізації в інтернет просторі та не мають ні філій, ні відділень. Зазвичай це повністю інтернет-компанії, що розроблюють та використовують власну ІТ платформу [1]. За кордоном суть діяльності таких банків зводиться до того, що вони, отримавши ліцензію, працюють на базі одного з існуючих банків, купують оптові фінансові послуги та надають їх у роздріб безпосередньо своїм клієнтам. Передумови появи та основний функціонал необанків наведено на рис. 1.

Першим реалізованим проектом необанку в Україні є Monobank, що був створений колишніми менеджерами ПриватБанку у співпраці з UniversalBank у 2017 році [2]. На сьогоднішній день Monobank не має банківської ліцензії, а отже і права самостійно надавати фінансові послуги. Всі операції з грошима виконує UniversalBank, як головний фінансовий партнер. Проте, Monobank має право здійснювати перекази між картками, оплату різноманітних сервісів та послуг з кешбеку, кредитного ліміту на розстрочки. Тобто підключившись до Monobank користувач стає клієнтом UniversalBank, проте доступ до його послуг надається не через фізичні відділення, а через додаток [3]. Це обумовлює зручність у використанні та відносну простоту оформлення послуг. Ще однією особливістю є те, що консультаційну підтримку Monobank надає через мережу обміну миттєвими повідомленнями, зокрема Viber, Telegram, Messenger. Увага розробників Monobank зосереджена на відсутності величезної кількості документів, необхідних в інших банках, відсутності черг та обслуговування в будь-якому банкоматі[2].

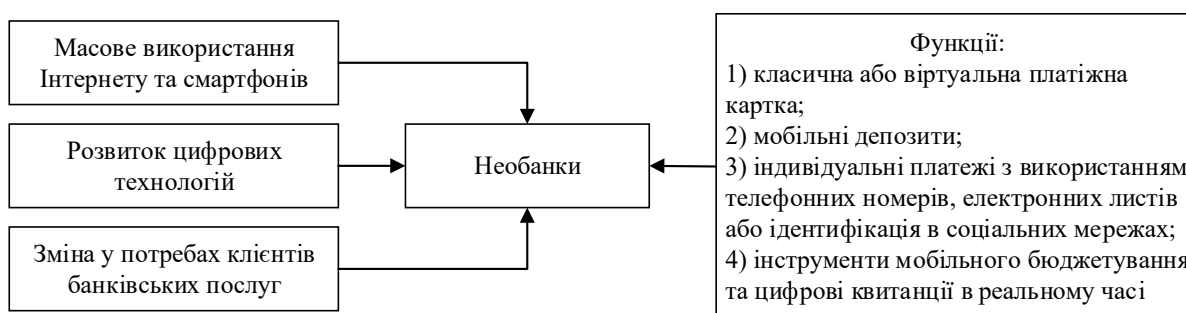

Рисунок 1 – Передумови виникнення та основні функції необанків

Джерело: складено авторами на основі [1]

Якщо порівнювати Monobank, з іншими комерційними банками, то він, як компанія, що використовує FinTech можливості, має ряд переваг та недоліків (табл. 1). Відповідно до даних таблиці, можна стверджувати, що фінансові інновації, з одного боку, створюють певні конкурентні умови для діяльності комерційних банків на рівні з фінтех-компаніями, з іншого – може позитивно відобразитися на діяльності комерційних банків [4]. Останні

мають більше досвіду у наданні фінансових послуг та дотриманні нормативних вимог, а також мають розвинену фізичну інфраструктуру та високоякісний персонал, що дає більші операційні можливості та засоби для досягнення позитивних результатів. На відміну від звичайних комерційних банків, нові та менші фінтех-компанії, такі як Monobank, можуть швидко впроваджувати та ефективно використовувати новітні розробки у фінансових та технологічних інноваціях. У той же час знання, досвід та лояльна клієнтська база банку мають велике значення для фінтех-бізнесу, оскільки клієнти можуть не довіряти фінтех-компаніям, з якими вони не працювали, і підтримуватимуть надійну та безпечну банківську систему. У цьому випадку для комерційних банків та компаній з фінансових технологій найкращою стратегією є не конкуренція, а використання різних взаємовигідних методів співпраці.

Таблиця 1 – Порівняння комерційних банків та необанків

Комерційні банки 1	FinTech компанії 2
Позитивні сторони	
Наявність значних фінансових ресурсів для проведення масштабних операцій	Швидкість та зручність використання банківських продуктів завдяки мережі Інтернет
Більший досвід у наданні фінансових послуг та дотриманні нормативно-правових вимог	Оперативне та ефективне використання інформаційних технологій та фінансових інновацій
Стійкі відносини з клієнтами та відповідний рівень довіри	Великий вибір персоніфікованих банківських продуктів
Напрацьована клієнтська база	Відсутність обмежень з боку регуляторів фінансового ринку
Висококваліфіковані працівники, які займаються управлінням, оцінкою ризиків або безпосередньо надають фінансові послуги клієнтам	Висококваліфіковані працівники, що мають інноваційний потенціал для запровадження новітніх інформаційних технологій
Сучасна та перевірена інфраструктура	Вигідні умови при наданні послуг у наслідок зменшення витрат на утримання фізичної інфраструктури
Можливість пропонування більшої кількості послуг в одному місці	Змога здійснювати свою діяльність на основі індивідуальних підприємницьких контрактів, користуючись спрощеною системою оподаткування
Негативні сторони	
Обмежені можливості щодо швидкої переорієнтації на нові потреби клієнтів	Обмежений доступ до капіталу та фінансування та брак часу для завоювання довіри клієнтів
Консерватизм у питанні запровадження новітніх технологій	Відсутність гарантії стабільності роботи
Не готовність вкладати в інноваційне оновлення власні ресурси	Ризик недотримання правил конфіденціальності даних клієнтів
Значні витрати на утримання фізичної інфраструктури	Спеціалізація на вузькому спектрі послуг та операцій

Джерело: складено автором на основі [4].

Отже, можна зробити висновок, що завдяки створенню та розвитку Monobank Україна робить впевнені кроки у запровадженні новітніх інформаційних технологій у банківську сферу. Проте, як ми бачимо навіть у банків, що використовують ІТ, є низка недоліків. Для України головними перешкодами на початковому етапі започаткування необанків є недосконала законодавча база, необхідність великих обсягів первинних інвестицій, конкуренція та високий ступінь недовіри населення до необанків, які є частиною низької фінансової грамотності. Тому необхідно усунути ці проблеми при створенні нових банків в Україні в майбутньому.

Список використаних джерел

1. Банкінг майбутнього: трансформація форми або суті. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.terrasoft.ru/financial-services/insights/future-banking>
 2. Банк у кишені: що таке Monobank [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mind.ua/publications/20179026-bank-u-kisheni-shcho-take-monobank>
 3. Офіційний сайт Monobank. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.monobank.ua/?lang=uk>
 4. Стойко О. Я. Перспективи розвитку фінтех- і банківського бізнесу в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3830/1/71-74.pdf>
-

Холявко Н. І., д.е.н., доцент

Колоток М. О., здобувачка вищої освіти 3 курсу, група ФК-181

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ: СВІТОВИЙ ДОСВІД

Сьогодні вже вкрай складно уявити будь-яку сферу суспільного життя без використання інформаційних технологій. За останні 10 років вони продемонстрували значний ривок у своєму розвитку, за цей період було створено багато нових платформ для операційних систем, впроваджено нові мови програмування, складено чималу кількість роботів. Технології штучного інтелекту дають можливість підвищити продуктивність виробництва, точність виконання операцій або обробки даних, швидкість аналізу великих обсягів інформації. До того ж, такі технології навіть спроможні повністю замінити працю людини. У сукупності це дало змогу значно розширити сферу діяльності бізнесу, а також відкрило низку нових можливостей для динамічного розвитку фінансових установ.

Фінансовий сектор майже кожної країни світу активно впроваджує нові інформаційні технології (фінансові технології – FinTech) з метою створення нових продуктів та послуг, а також посилення інструментів захисту даних від кібератак. Вивчення світового досвіду дозволить сформулювати передумови для активізації розвитку вітчизняних фінансових установ та прискорити темпи діджиталізації їх діяльності.

Розглянемо цю тему на прикладі конкретних кейсів. Один із найбільших банків Європейського Союзу «Klarna» (Швеція) обслуговує близько 85 мільйонів клієнтів із 17 країн світу [1]. Певна річ, охопити таку кількість споживачів і максимально повно та своєчасно задовольнити їхні потреби персоналом компанії практично неможливо. Тому керівництвом було прийнято рішення про інтенсивне впровадження інноваційних інформаційних технологій в комунікацію з клієнтами та безпосередньо у процеси надання фінансових послуг. Компанією застосовується спеціальне програмне забезпечення, спроможне оцінити фінансовий стан клієнта на момент здійснення операції і одразу запропонувати релевантну кредитну послугу [1]. Такий формат взаємодії за посередництва сучасних інформаційних технологій став достатньо затребуваним споживачами, оскільки виявився зручним, легким і швидким у користуванні.

В якості ще одного прикладу можна згадати італійський банк «Nexi», який активно розробляє платіжні системи з метою повного усунення готівкової оплати; постійно проводить роботи над удосконаленням системи «Nexi Payments» задля підвищення рівня безпечності та зручності проведення операцій [2].

Німецькі фінансові установи широко використовують відеокамери (VTM) при наданні співробітниками консультацій клієнтам, що дозволяє скоротити витрати часу як представників банків, так і споживачів. Подібною до згаданої вище є послуга передачі звукових даних (NSDT), що по суті передбачає, замість введення одноразового паролю,